

Politikk virker!

Frøydis Haugen,
2. nestleder i Norges Bondelag

NORGES BONDELAG

Hvorfor produsere mat i Norge?

når Norge er:

- våtere
- kaldere
- brattere
- mer avsides og
- dyrere

enn andre land

Økt norsk matproduksjon...

- Mat er basisbehov
- Moralsk og etisk ansvar - 1 mrd sulter
- Klimaendringer og stor befolkningsvekst
- Sårbarhet
Importerer halvparten av det vi spiser
- Det grønne skiftet
- Landskapsforringelse, gjengroing, fraflytting
- Ringvirkninger
Annet næringsliv, turisme

Næring med muligheter

- Landbruk og matindustri er Norges eneste komplett næringskjede
- 95 000 i landbruk og foredling
 - 41 000 jordbruksforetak
- 15 mrd - støtte
- 40 mrd kr - omsetning primærleddet
- 153 mrd kr - samla produksjonsverd i norsk matindustri
- Mye på kjøpet
 - Trygg mat
 - Bygdenærneringer
 - Matmangfold
 - Biologisk mangfold

God samfunnsinvestering !

Norsk landbruk er ei politisk næring

- Inntektene påvirkes av klimapålegg, distriktspolitik, samferdselspolitikk mm
- Inntektene hentes fra tilskudd fastsatt jordbruksavtalen, mindre i markedet
 - Tilskuddsandelen svinger mye mellom produksjoner
- Vi påvirkes av skiftende politiske regimer

Hvordan jobber Norges Bondelag?

Mål: gjennomslag for våre politiske saker

- Mediene: presseoppslag, kronikker/leserinnelegg
- Sosiale medier: få folk flest med oss, skape engasjement
- Tett politisk kontakt med Stortinget, næringskomiteen, og en til en med politikere

➡ Bondelaget er svært gode lobbyister

Camilla Røed (21) må ta over garden år eller betale 750.000 ekstra

Regjeringa vil skattleggje overdraging av familiebruk. Camilla Røed framskandar overtakinga for å unngå 750.000 i skattesmell.

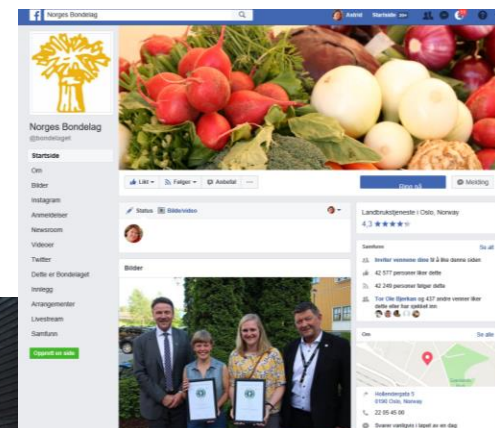
BJARNE BEKKHEIMEN AASE
bjarne.aase@nationen.no | @bjabaa

PUBLISERT: 08.10.15 06:55 | OPPDATERT: 10.10.15 09:58

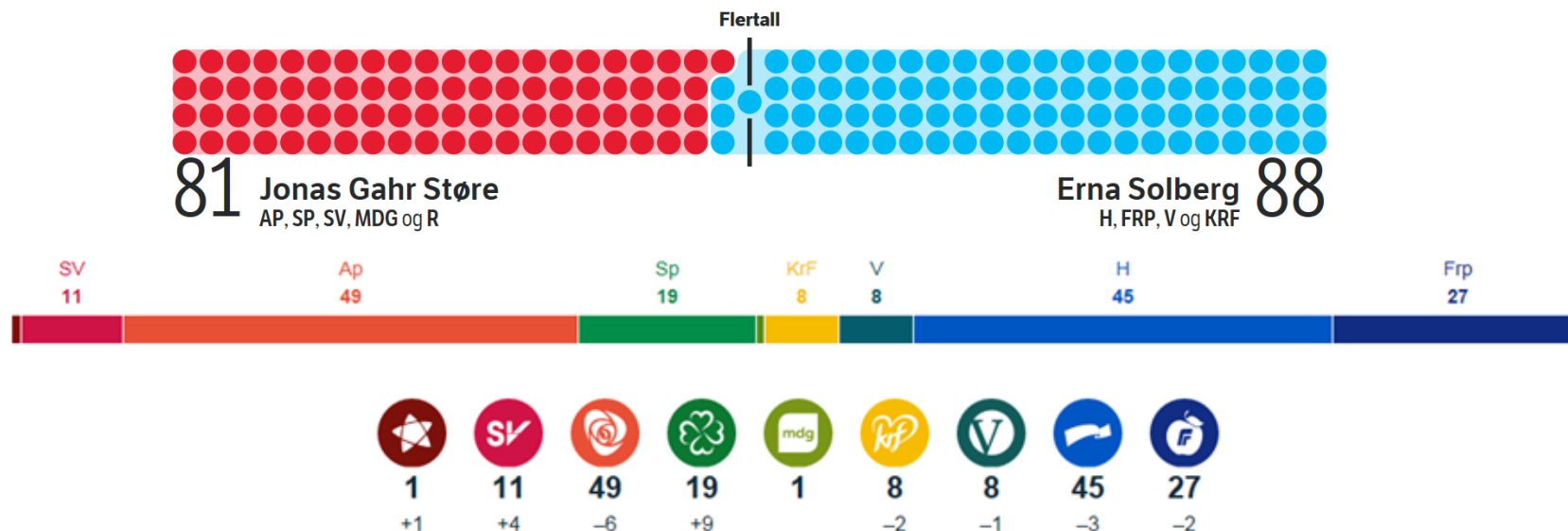
Organisasjonen gir styrke

- Organisasjonen
 - 520 lokallag påvirker lokalt
 - 18 fylkeslag påvirker stortingsbenk og fylkesting
 - 63000 medlemmer påvirker folk flest!

Erna Solberg vant valget

$$H + FrP = 72$$

$$H + FrP + KrF + V = 88$$

Må ha med både V og KrF

Andre flertallsmuligheter

H/FrP 72 sammen med SP 19 => 91

AP/SP/SV 79 med enten V 8 eller KrF 8 => 87

Ingen reformpause fra Solberg

- Omkamper
- Handlingsrom for endringer utenfor Stortinget
 - Forskrifter
 - Regelverk
 - Klagebehandling

«Med gode politiske rammebetingelser og en skrittvis omstilling kan lønnsomheten i norsk matproduksjon styrkes..»

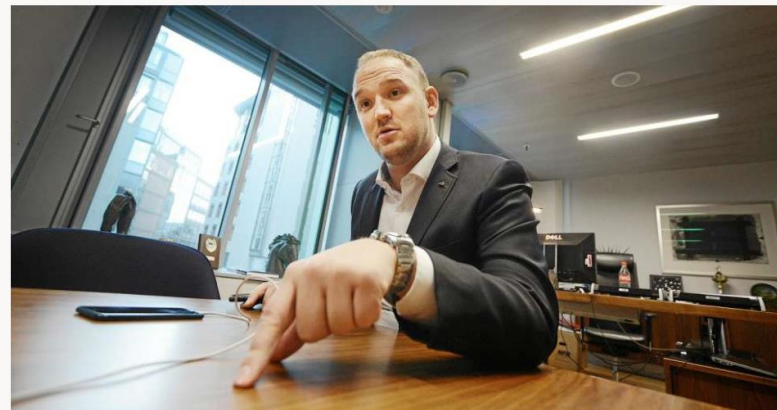

www.bondelaget.no

NATIONEN

Dale varslar meir frislepp og liberalisering

Landbruksministeren varslar meir frislepp og fleire omkampar om Frp får halde fram i regjering. Han vil ikkje talfeste kutt i jordbruksstøtta.

- Generell skattelette kommer næringa til gode
- Ikke innfridd på
 - Kompensasjon for bortfall av eksportstøtte og større import som følge av art 19 EØS
 - Klimafond i jordbruket
 - Naturskade og flom - forebyggende arbeid
- Kuttet støtten til frivillige organisasjoner

Meld. St. 11

(2016–2017)

Melding til Stortinget

Endring og utvikling

En fremtidsrettet jordbruksproduksjon

Stortinget med store forbedringer:

- Mål om å redusere inntektsgapet mellom bønder og andre grupper for å øke rekrutteringa.
- Videreføre markedsregulering, samvirke sin rolle opprettholdes

Ulik tolkning av nytt inntektsmål

En samlet næringskomite har uttalt:

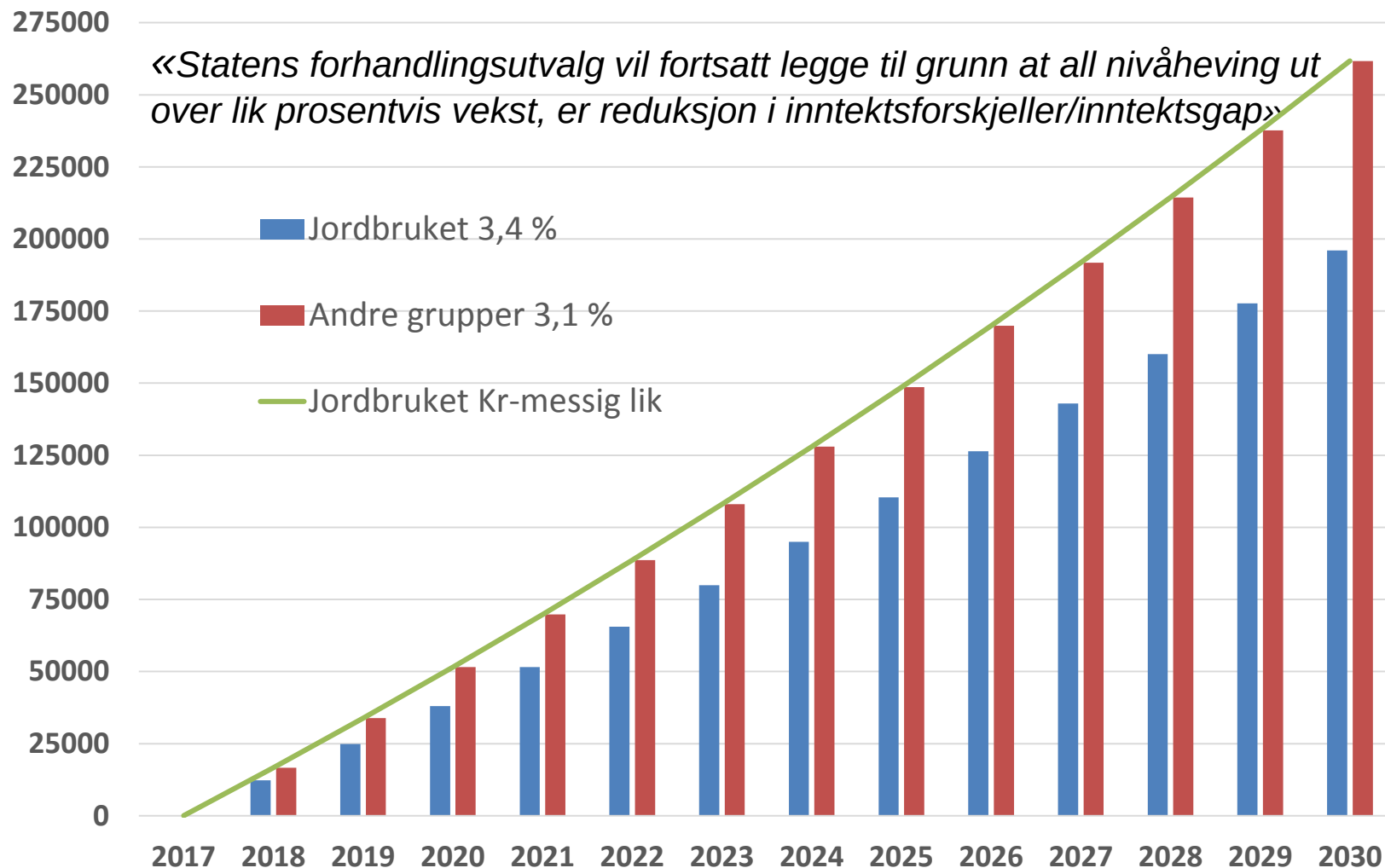

«inntektsmålet skal være å redusere inntektsgapet mellom jordbruket og andre grupper i samfunnet.»

Hvordan oppnå målet?

Med ei ramme som legger til rette for å reduseres inntektsgapet målt i kroner. Dvs ei ramme på minst 790 mill. kroner

Tetting av inntektsgap i kr eller prosent?

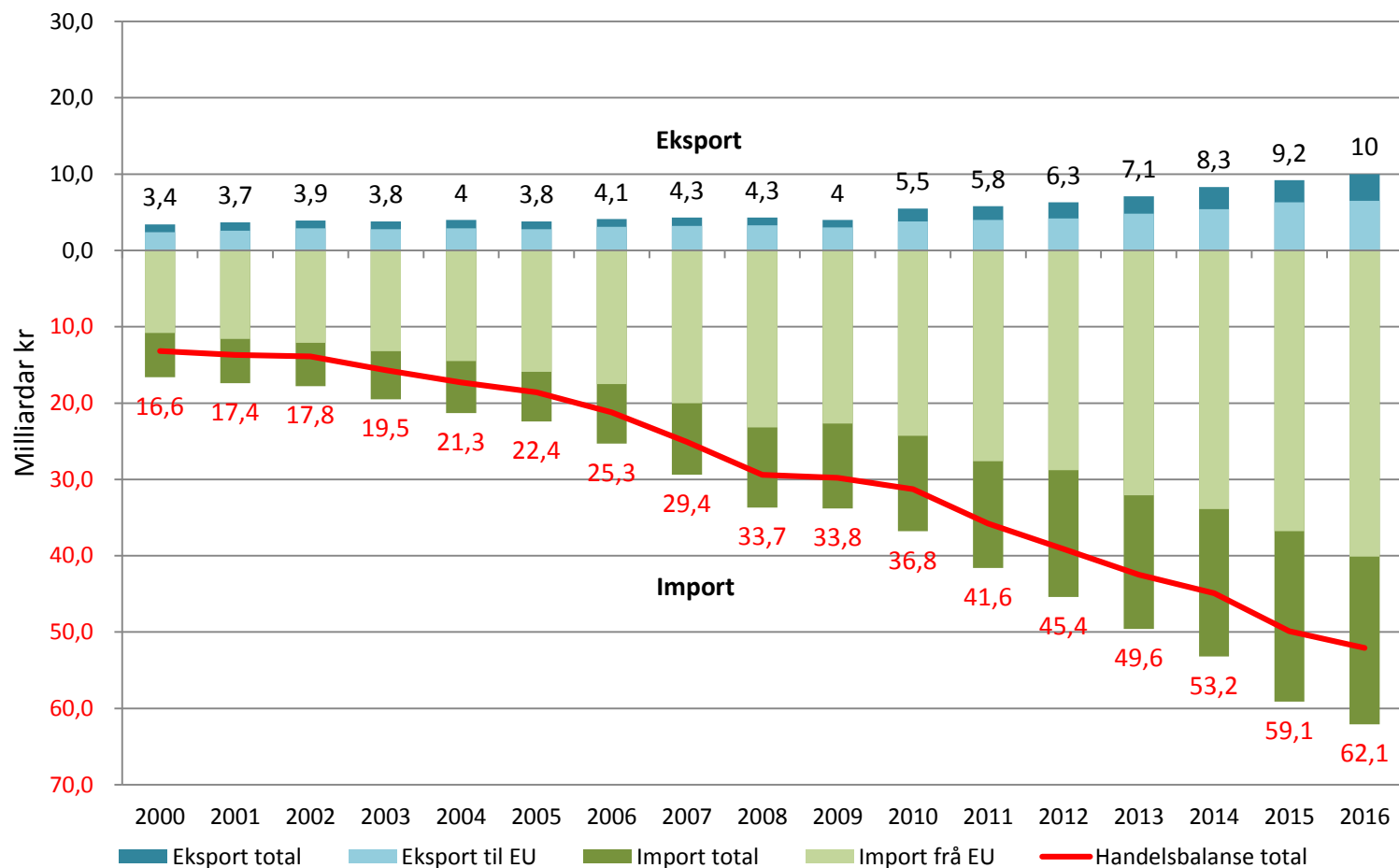
Importvernet

De fleste land benytter tollvern

- Sikre avsetning på norske varer
 - Naturgitte forutsetninger
 - Norsk kostnadsnivå
- Landbrukspolitiske mål
 - distriktpolitikk
 - struktur
 - miljø
 - Dyrevelferd
- Lav sjølforsyningsgrad

Utviklinga i norsk landbruksvarehandel med verden og EU

Norsk landbruksvarehandel

AgriAnalyse/Landbruksdirektoratet/SSB

Internasjonal handelspolitikk

- WTO – ministtermøte desember
 - Internstøtte - ulike forslag om reduksjoner
 - slår negativt ut for Norge
- Mercosur
 - Brasil, Argentina, Uruguay og Paraguay forhandler med EU
 - Bl.a storfekjøtt og etanol

Jordbruksoppgjøret 2018

Organisasjonen setter kursen:

- Studiearbeid i lokallaga
- Fylkeslaga gir innspill
- Representantskapet vedtar rammer for forhandlingene
- Forhandlingsutvalget har tilliten og beslutningsfullmakt
- Styret vedtar endelig avtale/brudd

Forhandlingsretten

- Hovedavtalen av 1950
- Ramme og fordeling
- Forhandler om:
 - administrerte priser (målpriser) på råvarer
 - direkte støtte (tilskudd)
 - utviklingsprogram (miljø, økologi, bygde- og nær.utvikl.)
- Forhandler ikke om:
 - toll og importbestemmelser
 - skatter og avgifter
 - lover og forskrifter
- Gir oss en RETT, men også PLIKTER

***Det forhandles om
inntektsmuligheter***

***Ikke garantert
inntekt!***

Hvorfor forhandlinger?

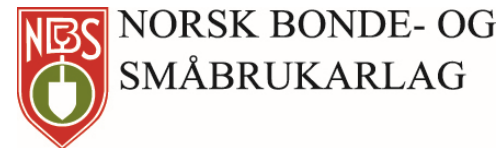

- Gir bøndene økt innflytelse over egne rammevilkår, samtidig som det gir landbruket en forpliktelse til å stå inne for inngått avtale.
- Gir økte inntektsmuligheter til bøndene.
- Setter landbruket på den politiske dagsorden og øker kunnskapen om landbrukspolitikken.

Rollefordeling

- Faglag.
 - Forhandler for bøndene

- Samvirke.
 - Utøver landbrukspolitikk ved å ta ut framforhandlede målpriser.

- Gir råd

- Mottar tilskudd på vegne av bøndene. Frakt, prisnedskriving

- Mottar tilskudd

- Norsk landbruksrådgiving
- Avlsorganisasjoner
- Orkla

- Bank, forsikring

- Opptatt av kundenes rammevilkår

Ingen forhandlinger er like...

Staten kommer med et nytt tilbud i næringen hvor de øker måprisene og fjerner kuttet i budsjettstøtten. Foto: Siri Juell Rasmussen

Staten slenger på 205 millioner i nytt tilbud

Staten har økt sitt tilbud i jordbruksforhandlingene til 295 millioner kroner. Bøndene krevde i utgangspunktet 950 millioner kroner. Melkeregioner blir videreført.

Enighet i jordbruksoppgjøret

Høyre, Frp, Venstre og KrF er enige om en økning i budsjettrammen på rundt 250 millioner kroner over statens opprinnelige tilbud til bøndene.

